

kommer mig, at den ærede Ordfører her siger det stik modsatte af, hvad han sagde i Begyndelsen.

Jeg synes, at den Motivering, hvormed denne Sag er fremkommen, er saare slet, og jeg ser ingen Grund til, at man skulde yde dette forhøjede Tilskud. Det forekommer mig, at dette Lovforslag, som det foreligger her, er i den højeste Grad en Lov for Overklassen, en af de grimme Klasselove, vi have haft til Behandling her i Tinget. Det tilsigter at yde Tilskud paa Grund af, at Kommunerne og Staten søge at ordne deres Skolevæsen paa den bedst mulige Maade og efter de mest demokratiske Regler. Vi have faaet gennemført Loven om Enhedsskolen. Denne Lov tilsigter, at Befolkningens forskellige Samfundsklasser skulde stilles nogenlunde lige med Hensyn til Skoleundervisningen, at der skulde være Adgang for alle Samfundsklassers Børn til at faa en saa god Skolegang som muligt efter deres Evner og ikke efter deres Stand. Denne Tanke søge Kommune og Stat at føre frem og komme derved ganske naturligt til at skade de private Institutioner, som have til Formaal, lad mig sige det maaske lidt for haardt, som privat Geschäft at drive Skolevirksomhed. Disse Institutioners Ejere og Prioritetshavere føle sig utrygge derved, at Staten søger at gøre sit Skolevæsen saa godt som muligt, det kunne de ikke mere konkurrere med, og derfor komme de til Staten og anmode, som vi have set i et Andragende, der har været forelagt for Tinget, om, at Statsskolerne maa indskrænkes i deres Rettigheder, og at deres Konkurrencedygtighed overfor de private Skoler maa gøres mindre, at Moderationen, der gives til Børnene, indskrænkes, at deres Ekskensberettigelse indskrænkes, og yderligere at der gives forøget Tilskud til de private Skoler, fordi de lide Skade ved, at Staten og Kommunen under deres Bestræbelser for at forbedre Skolevæsenet komme til at skade de private Skoleejere.

Nu anslaaer man her det Tab, som Statens og Kommunens Bestræbelser paaføre disse private Skoleejere, til 35,000 Kr. Nu skulde de private Skolers Tilskud altsaa forhøjes med 35,000 Kr., fordi Forholdene blive vanskeligere. Om nogle Aar, naar Stat og Kommune have ført deres Skolevæsen længere frem, og det er blevet endnu vanskeligere for disse private Skoler at konkurrere, komme de formentlig og ville have atter 35,000 Kr. Det er en ganske ejendommelig Vej at

komme ind paa. Og det forekommer mig, at da Staten anlagde de første Jernbaner i Landet, da Staten begyndte at tage Transportvæsenet i sin Haand, kunde de gamle Fragtmænd med lige saa stor Ret have sagt til Staten: Maa vi faa Erstatning for den Skade, Staten paafører os. Jeg kan ikke se paa denne Lov anderledes, end at jeg maa betegne den som en Overklasselov, som en Lov, der er i Modstrid med de Tanker, efter hvilke vi have søgt at reformere vort Skolevæsen, baade statsligt og kommunalt. Jeg kan ikke betragte den som andet end som en skadelig Lov, og jeg vil derfor anmode ærede Medlemmer om at stemme mod den.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Sveistrup): At den Begrundelse, der blev given ved Lovforslagets Fremsættelse, blev saa kortfattet og derved maaske gav nogen Anledning til de Misforstaaelser, det ærede Medlem gjorde sig skyldig i, var begrundet paa den sene Tid paa Samlingen og Hensynet til ikke at lægge Beslag paa for stor Del af det høje Tings Tid. Der er her to Hensyn, der gøre sig gældende, først dette, at en Del private Skoler ere truede i deres Eksistens ved den ny Almenskolelov og den Udvikling, den har fremkaldt, dernæst det, at uagtet disse Skoler saaledes ere vanskeligere stillede, er der alligevel en saa stor Trang til private Skoler her i Landet, at disses Elevantal i det hele er steget betydeligt. Der er derfor her to Hensyn, som ved Siden af hinanden motivere Forslaget, og der er ikke nogen som helst Mødsigelse mellem disse to Ting.

Det blev sagt af det ærede Medlem, at denne Lov er en Lov for Overklassen, men det kan ikke med mere Ret siges, at denne Lov er en Lov for Overklassen, end det kan siges om Loven af 1902, som den er et Tillæg til, og som det ærede Medlem og hans Parti formentlig have været med til at stemme for. Det blev for øvrigt ogsaa oplyst af den højtærede Kultusminister, at den Kommission, som havde forberedt dette Lovforslag, og som ved hele den Maade, hvorpaa den var sammensat, i høj Grad var stemt til Fordel for Tanken om, at mindre Børn skulde samles i den offentlige Skole, havde foreslaaet, for at de private Skoler kunde bevare deres Levedygtighed, et Tilskud paa 155,000 Kr. Uagtet Skolerne have et større Elevantal end den Gang, bliver Tilskuddet selv med det Tillæg, der her foreslaas, dog ikke saa stort som det, Kommissionen foreslog som Begyndelsestilskud med Udsigt til Stig-